

Amikor az apa az anya: magyar kutatók kiderítették, miért cserélnek szerepet a madárszülők

Szociális tényezőktől függ, hogy az apa átveszi-e az anya szerepét a szülői gondoskodásban, derül ki a HUN-REN-PE Evolúciós Ökológiai Kutatócsoport vezetésével írt tanulmányból, amely jelentős előrelépésnek számít a témában. A kutatás segítségével megfejtjük az ivari szerepek evolúciós rejtélyét.

A HUN-REN-PE Evolúciós Ökológiai Kutatócsoport, a HUN-REN-DE Reproductív Stratégiák Evolúciója Kutatócsoport, valamint az Állatorvostudományi Egyetem Biológiai Intézetének kutatói tanulmányukban azt az evolúciós dilemmát vizsgálták, miért vállalnak a hímek és nőstények különböző szerepeket a szaporodásban. A cikk első szerzője, Nolwenn Fresneau szerint az egyik fő kérdésük az volt, miért mutatnak egyes fajok fordított ivari szerepeket, amikor is a hímek teljes szülői feladatokat látnak el ahelyett, hogy sok nőstényt termékenyítenének meg. Az úttörőnek számító [kutatás](#) a Proceedings of the National Academy of Sciences (PNAS) folyóiratban jelent meg.

Korábban azt gondolták, hogy a fordított ivari szerepeket sajátos ökológiai tényezők (pl. a táplálék elérhetősége) okozzák, azonban a kutatás eredményei szerint a szociális tényezők, mint a felnőttkori ivararány, azaz a potenciális párzási partnerek rendelkezésre állása a fő hajtóerő a szaporodási viselkedés és a szülői gondoskodás alakításában.

Az ivari szerepek változatossága és eredete évtizedek óta foglalkoztatja az evolúcióbíológusokat. Ez a vizsgálat komoly előrelépést jelent a témában, mivel feltárja a szociális környezet fontosságát. Például kevés nőstény egyed esetén a hímek nagyobb eséllyel veszik át az utódok kizárólagos gondozásának feladatát. A kutatás során olyan partimadarakat vizsgáltak, amelyek a természetben változatos ivari szerepeket mutatnak. Az eredményekből kiderült, hogy a fordított ivari szerepek megjelenése leginkább a hímek felé eltolódott felnőttkori ivararányval és a magas szaporodási egyedsűrűséggel függ össze. Ezek jelentős eltérésnek és egyben újdonságnak is számítanak a korábbi teóriákhoz képest, amelyek szinte kizárólag az ökológiai tényezőkre, például a szülők és utódok számára elérhető táplálékra vagy a fészkek kelési sikerességére összpontosítottak.

Ezenfelül az ökológiai és szociális tényezők additív és interaktív hatásait is vizsgálták, ami az ivari szerepek evolúciós dinamikájának további részleteibe nyújt betekintést.

A tanulmány részeként végzett filogenetikai útvonalelemzés elsőként támasztotta alá azt az elképzelést, hogy a felnőttkori ivararány - azaz a hímek és nőstények egymáshoz viszonyított száma - az ivari szerepek változatosságának okozója, nem pedig következménye. Ezek az eredmények új kutatási irányt nyitnak, ami segíti annak teljesebb megértését, hogy a hímek és nőstények eltérő párzási lehetőségei hogyan befolyásolják az ivari szerepek, a párzási rendszerek és a szülői gondozás sokféleségének kialakulását a vadon élő állatoknál.

Sajtókapcsolat:

- Torda Júlia, kommunikációs vezető
- torda.julia@hun-ren.hu

Eredeti tartalom: HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/14212/amikor-az-apa-az-anya-magyar-kutatok-kideritettek-miert-cserelnek-szeret-a-madarszulok/>